

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozdział 1	
Teoretyczno-praktyczne konteksty pracy socjalnej	11
1.1. Geneza pomocy społecznej i pracy socjalnej na Zachodzie i w Polsce	11
1.2. Istota pracy socjalnej – jej cele i zadania	17
1.3. Teoretyczne założenia pracy socjalnej	20
1.4. Wartości i modele pracy socjalnej	22
1.5. Zasady stosowane w obszarze pracy społecznej	24
Rozdział 2	
Interdyscyplinarny charakter pracy socjalnej	29
2.1. Praca socjalna jako kształtująca się dyscyplina nauk humanistyczno-społecznych	29
2.2. Pedagogika społeczna a praca socjalna	31
2.3. Nauki socjologiczne a praca socjalna	34
2.4. Nauki psychologiczne a praca socjalna	43
2.5. Nauki antropologiczne a praca socjalna	49
2.6. Inne dyscypliny nauk społecznych a praca socjalna	51
Rozdział 3	
Praca socjalna jako dojrzewająca profesja	56
3.1. Pojęcie i klasyfikacja profesji społecznych	56
3.2. Kompetencje profesjonalne w pracy socjalnej	59
3.3. Znaczenie wiedzy w działaniu profesjonalnym	66
3.4. Umiejętności w pracy socjalnej	67
3.5. Pedagog społeczny i pracownik socjalny wobec nowych wyzwań	73
3.6. Kształcenie do profesji społecznych w Europie	77
Rozdział 4	
Metodyka działania w obszarze pracy socjalnej	88
4.1. Profesjonalne działanie w obszarze pracy socjalnej	88
4.2. Metoda pracy z indywidualnym przypadkiem	89
4.2.1. Definicje pracy z przypadkiem	89
4.2.2. Etapy metody indywidualnych przypadków	91
4.2.3. Modele pracy z przypadkiem	95
4.2.4. Zasady w stosowaniu metody indywidualnych przypadków	99
4.2.5. Opracowanie diagnozy indywidualnego przypadku	101
4.2.6. <i>Case management</i> jako odmiana metody prowadzenia przypadku	104
4.3. Metoda pracy grupowej	106
4.3.1. Definicje metody grupowej	106
4.3.2. Rodzaje grup stosowane w metodzie pracy grupowej	108
4.3.3. Etapy pracy grupowej	112
4.3.4. Modele pracy z grupą	116
4.3.5. Zasady pracy grupowej	118

4.4. Metoda organizowania środowiska	120
4.4.1. Geneza metody organizowania środowiska i jej ujęcia	120
4.4.2. Etapy metody organizowania środowiska	122
4.4.3. Założenia i zasady organizowania środowiska	125
4.4.4. Techniki i formy pracy ze społecznością	126
Rozdział 5	
Modele działań w pracy socjalnej i ich zastosowanie	133
5.1. Aktywizacja społeczna w pracy socjalnej	133
5.2. Marginalizacja społeczna a praca socjalna	136
5.3. Projekt socjalny i próby jego zastosowania	138
5.3.1. Pojęcie projektu socjalnego	138
5.3.2. Socjologiczne, psychologiczne i pedagogiczne wymiary projektu	140
5.3.3. Powstanie projektu i jego realizacja	144
5.3.4. Etapy projektu socjalnego	145
5.4. Aktywizacja osób ulegających marginalizacji z zastosowaniem projektu	148
5.5. Kontrakt w pracy socjalnej	150
5.5.1. Geneza kontraktu i jego istota	151
5.5.2. Etapy kontraktu socjalnego	152
5.6. Stosowanie kontraktu w pracy z bezrobotnymi	154
Rozdział 6	
Praca socjalna na rzecz dziecka i rodziny	162
6.1. Polityka prorodzinna a programy socjalnego i pedagogicznego wspierania rodziny	162
6.2. Istota pracy socjalno-wychowawczej z rodziną	166
6.3. Praca socjalna z rodziną w sytuacji przemocy wobec dziecka	169
6.3.1. Koncepcje pracy socjalnej w sytuacji przemocy	170
6.3.2. Przemoc wobec dziecka w rodzinie	173
6.3.3. Ochrona dziecka w sytuacji przemocy	177
6.4. Diagnozowanie rodzin dysfunkcyjnych	182
Rozdział 7	
Organizacja opieki nad dzieckiem i rodziną w Polsce i w niektórych krajach Zachodu	189
7.1. Współczesny system opieki nad dzieckiem w Polsce	189
7.1.1. Placówki opiekuńczo-wychowawcze w dobie reformy	190
7.1.2. Modernizacja instytucji rodzin zastępczych a zadania państwowych centrów pomocy rodzinie (PCPR)	193
7.1.3. Placówki wielofunkcyjne	195
7.2. Kierunki rozwoju opieki nad dzieckiem na Zachodzie	197
7.3. Ochrona dziecka w Wielkiej Brytanii	202
7.4. Opieka nad dziećmi i młodzieżą w Danii	207
7.4.1. Organizacja opieki nad dziećmi i młodzieżą	208
7.4.2. Formy opieki dziennej nad dzieckiem	210
7.4.3. System wsparcia dziecka i rodziny	213
7.4.4. Opieka całkowita nad dziećmi i młodzieżą w Danii	216
Zakończenie	219
Bibliografia	223